

Кров кажана

Автор:

Василь Шкляр

Кров кажана

Василь Шкляр

Таємнича містика, відверта еротика, божевільна кримінальна історія... Анастасія ніколи не була вірна своєму чоловіку, а невдовзі після його загадкової смерті отримала приголомшливу звістку: її призначення - народити для світу диявола. Жінка мало не збожеволіла, та її коханець, отець Серафим, обіцяє не допустити до гріха. Але здається, ніби він у змові з нечистою силою...

Василь Шкляр

Кров кажана

Валентині - con amore

Частина перша. Ідеальне ВБИВСТВО

Того дня я принесла із лісу гада, а вночі загинув мій чоловік. Усе в цьому світі має свої прикмети і передвісники.

Не знаю, чи то була отруйна змія, чи вуж, адже водяні вужі не мають жовтих «вушок», але досі тіло береться сиротами, коли згадаю, як, повернувшись додому, ще в холі розстебнула на сумці блискавку і вгледіла скручену там гадюку. Ні, спершу я навіть подумала, що то пасочок від моєї вечірньої сукні – він також із темної шкіри, округлий, завтовшки з великий чоловічий палець, – та поки міркувала, як він міг там опинитися серед моєї спідньої білизни, «пасочок» підвів плескату бридку голівку і бризнув на мене двома крапельками отруйних очиць.

Я навіть не здужала заверещати, тільки відсахнулася аж до стіни, прилипла до неї й заціпеніла. Але погляд мій так і прикипів до гада, який вигрів собі кубельце... на моєму ліфчику й трусиках.

Невже йому подобається цей запах? Невже він вдихає його так само, як це робив ще годину тому мій душпастир отець Серафим? Лісова галявинка пахла осінніми травами й стиглим листям ліщини, а він після всього ліг горілиць і поклав собі на обличчя мої лілові трусики. Потім, знов мене обціловуючи і вилизуючи, сказав: «У тебе на сідничках лишилися виімки від ліскових горішків. Я хочу їх розгладити».

Ось так і цей гад. Поводив своєю хитрою голівкою і знов опустив її на те місце, де на ліловому едвобі пришерхла волога плямина. Від тієї сумирності мій жах також скрутився калачиком, лишилася тільки тривога. Я струсила з себе заціпеніння, навстіж відчинила двері в холі, на веранді... і знов одсахнулася вбік.

Гад мене зрозумів: він поволеньки виліз із сумки і, звиваючись усім своїм довгим тілом (ним справді можна було двічі оперезати мій стан), поповз прямо надвір, потім без жодних вагань потягся плазом до річки, яка майже впритул прилягає до нашої садиби. Через те мені хотілося б думати, що то був водяний вуж.

Скажи комусь – не повірять. Хоча цікаво було б перемовитися про таку химерну пригоду бодай із Нестором (мій чоловік на всяку чудасію мав своє особливе пояснення), але з чого почати? Що ти пішла до лісу по гриби не з кошиком, а з фірмовою сумкою на «блискавці», у якій пригріла зміюку? Чи з того, як ти схибнулася через отця Серафима і віддала йому спершу душу, а потім і тіло?..

Я взяла сумку і двома пальцями повикидала білизну до брудного шмаття. Зміїного сліду на ній не було. Потім піднялася скрипучими східцями на горішній поверх, зайшла до спальні перевдягнутися. Довго стояла перед дзеркалом голою, торкалася свого тіла, ніби шукала на ньому невидимих слідів, але ні – навіть виімок від ліскових горішків не було. Хоча я добре чула, як падалішні плоди ліщини гостро впиналися в мої опуклини, якими стікала гаряча вільгість.

Однак я знала, що все в цьому світі має свої прикмети й сліди. Відчувала, що з певного часу стали повнішими мої груди, навіть соски та брунатні кружальця навколо них побільшали, і там я також стала чутливішою і щедрішою. Ніздрі на короткому носіку бездоганно круглі й трохи відкриті. А мое червоне від природи волосся, яке всі вважають фарбованим, тепер аж горить вогнем, і отець Серафим жартома нахваляється перехрестити мене на Серафиму, адже це ім'я означає вогненний ангел.

Він, як згодом зізнався, побачив у мені ангела ще за першої зустрічі, коли приїхав висвятити наш дім, де віднедавна все пішло шкереберть. Власне, нещастя й почалися звідтоді, як ми купили цей будинок і, щоб розрахуватися з боргами, продали свою міську квартиру. Але про це потім...

Скажу тільки, що й після висвячення оселі справи в мого чоловіка не поліпшились, однак отець Серафим запам'ятав стежку до нашого дому і радо прийняв запрошення Нестора заїжджати до нас на... риболовлю. Уже через тиждень до нашого двору підкотив його сірий «опель», але вийшов із нього не піп у рясі, а бездоганно збудований чолов'яга у синіх потертих джинсах і чорній шкірянці. Хіба що темна коротка борода та волосся, гладенько зачесане назад і схоплене у косичку, нагадували в ньому священнослужителя.

– Давайте знайомитись, – сказав він. – У миру Сергій. – І, притулившись губами до моєї руки, так подивився у вічі, що тілом прокотився легенький струм. Ці очі. Трохи розкосі й несподівано сірі на смаглявому лиці, вони притягували і страхали.

– Настя, – сказала я. – Анастасія.

Якщо покласти руку на серце, то вже до того я багато чого наслухалася про отця Серафима, яким зацікавилася навіть столична преса. Одного разу карлик Іванько – наш домашній сторож і помічник – сказав, що йому край треба п'ять

гривень.

– На пиво? – спитала я.

– Ні, – карлик покрутив великою, як у коня, головою. – Іванько хоче щось купити. – Він завжди говорив про себе в третій особі. – Іванько вам покаже.

І потім справді показав. На мій подив, це був ілюстрований журнал з просторою статтею про отця Серафима. Щоб уникнути зайвих пліток і домислів, наведу окремі витяги з тієї статті, які – тепер я вже певна – є чистою правдою. Бо тоді, коли читала її, напівлежачи у шезлонгу, під лоскіт сонячних променів та Іванькових позирків (я засмагала при ньому без ліфа), все це видалося мені сенсаційною побрехенькою.

Екзорцизм, або вигнання злих духів

Настоятель храму Івана Богослова має два роки стажу церковної служби. До того він був майором російської армії, воював у гарячих точках, але, щоб переїхати на Батьківщину, змушений був звільнитися у запас.

Втім, до переїзду в рідні краї відставний майор ще встиг закінчити біблійні курси в місті Курську, а водночас і астрологічну школу Павла Глоби. В Україні пройшов адаптацію на богословських двомісячних курсах у Таращі, після чого його висвятили на священика.

А коли став настоятелем храму Івана Богослова в селі Гостра Могила, то й почалися дива... Сонячний червневий день. На подвір'ї церкви зібрався натовп. Якась розпатлана жінка труситься в лихоманці, її квітчаста хустка з'їхала на потилицю. Вона тримається за руку священика, але таке враження, що вхопилася за електричний дріт. Жінка щосили репетує, а тоді падає на коліна й починає гавкати. «Біснувата», – прокочується натовпом спершу шепіт, а відтак чути дитячий плач, крики і стогін...

Похмурий осінній ранок. Стара дерев'яна церква піднята над землею, бо стоїть на дубових палях, як ото комора для збіжжя. Власне, ще донедавна тут і справді була колгоспна комора. На воротях в око відразу впадає оголошення:

Оздоровчий молебень провадиться щовівторка і щоп'ятниці, окрім дванадесятих свят. Початок о дев'ятій годині.

Молебень цього разу відбувається в церкві. Перед аналоєм стоять кілька молодиць і трое чоловіків зі свічками в руках. Підходять ще дві припізнілі жіночки й один хлопчина. Із-за царських воріт виходить отець Серафим і раптом каже:

– Дівчата! Хто розбив носа – хай вийде з храму.

Жінки розгублено дивляться одна на одну, а тим часом отець Серафим кидає суворий погляд на одну з тих, що запізналися:

– Я до вас звертаюся.

Якийсь час жінка спантеличено і благально дивиться на отця Серафима, потім задкує до виходу...

Я прикрила журналом своє символічне бікіні й спитала в Іванька:

– Як це... розбила носа?..

– Як-як! – здивувався карлик з моєї невторопності, хоч видно було, що його потішило це запитання. – Мастурбація, ось як!

– Що-о-о?

– Чи ця... Як вона... – Іванько втупився в журнал, що лежав на моїх стегнах, наче бачив крізь нього, і його рухливі попелясті очі, мов жорна, закрутилися то в один бік, то в другий. – О, згадав! Менструація! Юшить, як з носа...

– Фу-у-у!

– Іванько все знає. Ще більше за попа!

- Он як, - сказала я і знов узялася читати.

Отець Серафим наказує полишити храм і молодикові.

- Чому? - дивується той.

- Бо нехрещений! - пояснює ясновидець, і хлопець покірно виходить.

Тільки тоді розпочинається оздоровчий молебень. Отець Серафим заходить за царські ворота й читає молитву, а тут, перед аналоєм, починає діятися щось незбагненне. Одна жіночка, плямкаючи губами, ніяково всміхається, друга дріботить ногами, третя б'є себе кулаками в живіт. Молодий, але вже сивий чоловік виринає на собі жмут волосся...

Потім священик підходить до кожного з них, тримає руку над головою, щось невиразно шепоче і дмухає в обличчя. Кожній жінці він ще й кладе свої руки на талію. Після цього одна молодиця впала навколішки і стала щось збирати на підлозі, хоч там нічого й не було. Уже надворі вона розповіла, що їй було пороблено на сливах, - сусідка-відьма, пошептавши на сливи, пригостила ними нещасну.

- А я мекала, - зізнається ще одна жінка з козинячим виразом на обличчі. - Мені на козах пороблено. Невісточка моя дорога вистригала вовну на козі, а тоді бачу - хрест вистрижено на грудях у моєї Маньки. Ну, це вже, людоньки добрі, на смерть мені пороблено. Я б і не знала, що то невістка виною, та як прийшла до отця Серафима, то її голосом заговорила.

Однак були тут і такі, з кого слова не витягнеш. Про ту мовчазну жінку, що молотила себе по животі, розповіла старенька бабуся:

- Та хіба ж ви не чули, що вона оце зовсім недавнечко народила чорта?

- Чорта? Якого?

- З ріжками й ратичками, якого ж іще! Тільки дуже манюнього. Бісеня, слава Богу, народилося мертвим, і його спалили. А це вона знов завагітніла...

Я відчула легке збудження. Чи то від прочитаного, чи від жадібних поглядів Іванька, який уже заховався за кущами руж, але, певна річ, не зводив з мене очей.

Далі отець Серафим сам охоче пояснював, як він лікує людей, одержимих злими духами.

– Я роблю це лише молитвами і накладанням рук. Нічого тут забороненого чи богохульного немає. Це не мої молитви, а требник Петра Могили, зокрема його молебень «Об ізганні нечистого духа», написаний ще 1648 року. Однак ніхто з теперішніх священників його не читає, бо вони бояться. Бояться викликати потойбічні сили... Ви не вірите в потойбічні сили? Тоді ви не вірите і в Бога. Бо якщо є Бог, тоді є і диявол. Якщо є добро, то виходить, що є і зло.

Тепер щодо рук. Яюсь я сидів, тримаючи долоні одна до одної, і раптом відчув, що вони відштовхуються. Так, ніби між ними є невидима пружина і, щоб стулити долоні, потрібно цю пружину стиснути. Отак я й зрозумів, що володію якоюсь особливою силою...

Я лише посміялася з одкровенень отця Серафима, бо й гадки не мала, що мене якийсь час – і я на собі відчую цю «особливу силу». А тоді я солодко потягнулася в шезлонгу й запитала в Іванька:

– І ти віриш в оці байки?

Він сплів свої довгі пальці, звивисті й загнуті трохи назад, і пустив очі під лоба. При цьому був схожий на Гомера, якого скульптор зобразив чомусь сліпим.

– Вірю.

– Чому?

– Бо Іванько й сам чорт, – сказав він і перевальцем пішов до річки, швидко перебираючи вигнутими в колесо ногами.

Мені раптом стало його шкода. Навіть майнула легковажна думка, що я змогла б йому дозволити значно більше, ніж він собі уявляє. Втім, цілком можливо, що саме це він якраз уявляв дуже часто.

2

Цікаво, що тепер сказав би Іванько, якби я розповіла йому про гада, котрий винюшив на лісовій галявинці мої трусики й непомітно заліз у сумку? Хоча я приблизно здогадуюсь. «То Іванько перекинувся на вужа», – сказав би він.

Вогненний ангел. Я все ще крутилася перед дзеркалом, стривожена тією зміюкою, коли знадвору долинув сигнал автомобіля й запізно загавкав наш розледачілий Трезор – принесло когось чужого.

Потім заскрипіли східці, я вся напружилась, але до спальні зазирнув Іванько й злякано зашепотів:

– Вони знову приїхали! – засліплений страхом, карлик ніби й не бачив, що я гола-голісінька. – Іванько скаже, що вас немає вдома.

– Хто – вони? – спокійно спитала я.

– Голомозі!

– Скажи їм, що я зараз вийду.

– Не треба. Іванько знає, як їх спровадити. За ними тільки смуга ляже. Іванько набреше, що ви пішли по гриби.

– Я вже йду, – сказала я роздратовано, накидаючи на голе тіло куценький халат-кенгуру.

«По гриби...» Він що, і там підглядає за мною чи, може, чортисько читає думки?

Я повагом вийшла на подвір'я і присмирила пса, який, углявши хазяйку, послужливо розгавкався на всю горлянку.

Біля воріт стояв тупорилий джип зі сліпими шибамми, а на хвiртці вже висів гість – на диво, не тупорилий і навіть не голомозий, він радше скидався на страхового агента, який, щоб докликатися господаря, дратує собаку. Худий, високий – такий собі симпатичний глистюк з трохи перекошеним від посмішки ротом.

– Привіт, золотко! – сказав він, нахабно розглядаючи мене з ніг до голови. – Ми від Сухого.

– Я не призначала зустрічі ні сухому, ні мокрому. Що треба?

– Де Нестор?

– На фірмі, – стелула я плечима.

– У нього, вважає, уже фірми немає. Ти впевнена, що він не вдома? Ти...

– Тикати будеш цибулю в землю, – сказала я. – Якщо доживеш до весни.

– Я туди зарюю когось іншого, – він перестав посміхатись, але рот так і лишився навскоси. – Знаєш кого? Своїх боржників. Так і передай Нестору. Завтра останній строк. Не буде грошей – хай теше собі пам'ятника, це він уміє. Але перед тим заберемо все разом з оцією хавірою. Ясно?

Не знаю, що тоді на мене найшло. Можливо, тому, що зі мною ще ніхто не дозволяв собі так розмовляти, як цей глистюк, можливо, він зачепив мое самолюбство, але я сказала:

– Закрий своє криве сурло! Фірма належить мені, і дім оцей мій, і машина, і чоловік також мій... А тебе, шутий цапе, я вперше бачу. Тож зарубай собі на кривому нюхалі: якщо з його голови впаде волосина, якщо ти йому ненароком зіпсуєш настрої, а він через це забуде парасольку, потрапить під дощ і підхопить нежить, то тебе, шутий цапе, закопають першого! Авансом. Ти все зрозумів?

Я вималювала на своєму самовпевненому фейсі таку щасливу усмішку, що йому геть заціпило.

– Усе – питаю?

– Ні, не все, – нарешті пустив з рота пару глистюк чи, може, збільшений у мільярд разів сперматозоїд. – Що таке «шутий»?

– То ти й цього не знаєш? Безрогий, ось що! Але роги в тебе обов'язково виростуть, не хвилюйся, – сказала я. – Якщо ще трохи протягнеш, то намацаєш їх на своїй довбешці. А тепер чухай звідси! Поки вітер без сучків.

Я повернулася й повихляла від нього тією хижою ходою, яка не лишала йому жодного шансу, – так ходять фатальні жінки, що приваблюють до себе чоловіків, як безодні Сцілли й Харибди притягують мореплавців, а потім майже так само, як Сцілла й Харибда вивергають на берег уламки кораблів, вони, ці жінки, викидають на смітник уламки чоловічої честі.

Коли зайшла в дім, лиш тут мене почало трясти. Де й поділася та напускна хоробрість, за якою насправді чаївся за давнього страх. Страх, що вже розростався у розпач. Так само, як розросталися наші борги, які Нестор плодив із дивовижною легкістю і яким, я знала, ніколи не буде кінця, бо вони на відсотках плодилися вже й самі. «Брехня, прорвемося», – часто повторював мій чоловік, однак я бачила, що він і сам не йме тому віри, вона, та віра, витекла з нього давно, зосталася хіба якась крапля надії на сліпий, але щасливий випадок. Сам винен.

Колись він розпочав справді нормальний бізнес, хоч і з мінорним забарвленням (либонь, і в тому був свій особливий знак) – відкрив власну фірму з виготовлення надмогильних пам'ятників. Не з доброго дива, звичайно, адже був професійним скульптором, та коли з відомих причин урвалися замовлення на ліплення різних героїв, особливо ж Леніна, за якого раніше платили скажені гроші найзлиденніші колгоспи, сільради, заводики (на професійному сленгу скульпторів це називалося «ліпити Льопу»), тоді й довелося подумати про інший шмат хліба. Тим часом із фалоса кримінальної демократії повискакували нові сперматозаври і поперли один поперед одного до виживання, а згодом і на цвинтарі стали змагатися між собою за краще місце у царстві тіней. Вони зводили собі такі помпезні пам'ятники та мавзолеї, що бідному Льопі – вмитися разом

з диктатором Домініканської Республіки Трухільйо, хай Бог простить, що згадую так небіжчиків. Зате скульпторам знову знайшлася робота.

Несторові також пощастило на кілька таких замовлень, а потім один із тих-таки багатих замовників, якого я згодом охрестила для себе Едіпом, запросив нас на вечерю і пораяв не ловити дрібних мишей, а мерщій відкривати власну фірму, поки він, добрий порадник і надійний партнер, може забезпечувати нас і гранітом, й габро, і лабрадором, ба навіть рожевим мармуром.

- Тут немає чого й роздумувати, - казав цей підстаркуватий котяра, роздягаючи мене обважнілими очима як партнерку не тільки в бізнесі. - Адже для початку є простора скульпторська майстерня, а там можна взяти в оренду більше приміщення, закупити обладнання, найняти людей, і пішло й поїхало. Я вам навіть допоможу з реєстрацією підприємства, тож лишилося придумати йому тільки назву, - сказав він і подивився на мене таким обнадійливим поглядом, що я просто мусила щось відповісти.

- Плутон, - сказала я.

- Що-о-о? - не второпав мій майбутній партнер.

- Фірма називатиметься «Плутон». Це бог підземного світу.

- Мертвого світу, - скривився Нестор.

- Хіба надмогильні пам'ятники ставлять живим? - спитала я.

- Усе логічно, - сказав мій чоловік, який на кожен випадок мав свою окрему думку. - Але занадто похмуро.

- І логічно, і дуже доречно, - беззастережно став на мій бік наш компаньйон. - Я не знаю ніякого бога, окрім того, під яким ми ходимо, але знаю, що є навіть планета Плутон. І думаю, що вона буде для вас щасливою. Люди завжди вмиратимуть, убиватимуть одне одного, отже, цей бізнес вічний, - додав він раденько, не здогадуючись, що і його знайдуть у поліському кар'єрі з простреленою головою. - Тож будемо вас, Анастасіє Михайлівно, вважати хрещеною мамою фірми. Давайте вип'ємо за нашу маму, - збуджено сказав він,

ніби слабував на комплекс Едіпа і сприймав за матусь навіть утричі молодших за себе жінок.

Спершу справді все «пішло й поїхало», як по писаному: були мармур і габро, було багато замовлень і нове просторе приміщення, були наймані майстри і мій коротенький, побіжний роман зі збоченцем Едіпом, який навіть у ліжку називав мене мамочкою. Нестор уже нічого сам не ліпив, не тесав, тільки займався кредитами, новими проектами, та якось водночас з'явилися конкуренти, подорожчав утричі камінь, прийшли податківці, наїхав рекет, у поліському кар'єрі пролунали постріли, які спроводили в царство мертвих мого синочка Едіпа, і поки Нестора тягали по допитах, виявилось, що рахунки наші там заморожені, там під арештом, а там узагалі луснули разом із банком. Щоб урятувати фірму, він заліз у борги, але поїзд пішов: усе полетіло за вітром, Нестор теж полетів, як фанера над Парижем, а приземлився у своїй старій майстерні, де зосталося лише кілька чорних кам'яних брил, які могли слугувати вже пам'ятниками на могилах убитих надій.

А нажити... нажити ми лише й устигли ось цей будинок, до якого втекли від марнот великого міста, однак не втекли від його і своїх гріхів. Нестор і далі тримався за фірму, все робив уже власноруч, проте його заробітки покривали хіба що витрати на бензин, який він випалював до міста й назад. Хоч як це дивно, але я швидше за нього прижилась і знайшла собі затишок серед природи, – може, тому що ніколи не обтяжувала себе роботою (Нестор був проти, щоб я працювала), ніколи не мала близьких подружок, від яких, я певна, можна чекати лиш підступу й заздрого поглуму.

Нестор сам відгороджував мене від усього світу, від людей і клопотів, від дітей (а коли захотів, щоб я народила, то вже було пізно), від випадкових знайомств і друзів, од мене самої, а відтак... і від себе. Він узяв мене п'ятнадцятирічною дівчиною, коли я ще нічого не знала й не бачила... і раптом симпатичний мужчина садить тебе у своє авто й везе до ресторану, ти боязкими ковточками п'єш шампанське – не через те, що боїшся сп'яніти, а тому, що не хочеш, щоб цей вечір скінчився, ти їси свій гарнір по одній рисинці, та він... кінчається, він кінчається, а потім вогні вечірнього міста розпливаються у твоїх очах, як вишневі плями на білому простирадлі, хоч не було ніякого простирадла, а було затісне авто, в якому він тебе взяв, ба ні, насправді ж узяла його ти, о, наївна чоловіча легенда про те, що беруть вони, легенда, вигадана від безсилля тими, хто не витримав випробування спокусою, хто не знає, що таке справжнє бажання, яке розриває тебе, як надмірна доза пороху розриває рушницю.

Уперше я його зрадила, коли пішла сфотографуватися на паспорт (ми жили вже разом, він поспішав зареєструвати шлюб, та я ще не мала паспорта), – спустилась у підвальчик маленького заповорошеного фотоательє, де сидів за столиком такий же маленький непоказний чоловічок – весь у корінь, – і там... там він мені сказав, що таких вродливиць треба знімати не на паспорт, а на обкладинки еротичних журналів, – чи не бажала б я сфотографуватися у всій красі?

– А що ви ще вмієте? – з насмішкою спитала я, дивлячись у його хтиві очиці.

– Усе.

– Так-таки й усе? – не повірила я.

– Абсолютно. Проходьте за ширму. І якщо ви не проти, то... зробимо проби.

Він демонстративно примкнув на засувку вхідні скляні двері, спостерігаючи за моєю реакцією на цей промовистий жест, і я хотіла було заперечити, але тут якийсь здоровенний чолов'яга став дертись у двері, показуючи пальцем на свій наручний годинник. Мій фотомайстер чемно йому відчинив і сказав, що зараз він зайнятий, приходьте пізніше, однак суворий чолов'яга в суворому костюмі (теж збирався зніматися на паспорт?) розкричався, що він зайнятий у сто разів більше, що майстер навіть не здогадується, хто він такий, і що він зараз узагалі закриє це ательє і зробить із нього пивничку.

І тоді сталося те, на що я ніколи не сподівалася. Мій щупленький майстер раптом звівся навшпиньки, доп'явся до краватки здорованя, згріб її в кулак і на зашморзі притягнув його голову на рівень свого зросту.

– Запам'ятай назавжди, – тихо і владно сказав він, – тобі нема куди поспішати. Тебе ніхто і ніде не жде. Але ти ще про це не знаєш.

Він розвернув здоровила обличчям до виходу й одним поштовхом викинув за двері. Потім повернув до мене таке веселе обличчя, ніби щойно вигнав з кімнати муху:

– За моєю ширмою – як на сповіді, – сказав він. – Таїна цілковита. Ви знаєте, що таке таємниця сповіді? І що таке професійна етика? У моєму ділі це насамперед конфіденційність. За її порушення я відповідаю перед законом. Ви це знаєте? – він так допитувався, ніби перед законом мала відповідати я.

Так, я знала. Знала, що в мене тільки-но закінчилися місячні і ще трохи мажеться, але цей загадковий чоловічок мені раптом почав подобатися. Він не саяв, не вабив своєю зовнішністю, не намагався щось удавати із себе, проте, мабуть, і сам того не відаючи, чимось приворожував, бо... поки він налагоджував апаратуру, міняв об'єктив, я вже була в чім народила матуся.

– Абсолютно все? – перепитала я. – Тоді... звільни мене.

– Від кого? – здивувався він.

– Угадай.

– Від настирливого коханця?

– Ні.

– Ну, визволяти тебе від чоловіка нібито рано, ще й паспорта не маєш.

– Ніколи не вгадаєш, – сказала я. – Від дівочості.

На якусь мить він завмер, не вірячи своїм вухам, а потім підійшов до мене й поволі опустився на коліна.

– Дівчинко... Моя маленька дівчинко! Ангеле ти мій...

Цього разу на старому розтовченому дивані десь узялося біле простирадло, і трохи згодом він цілував на ньому руді пасмуги, плутаючи місячні виділення з дівочою кривцею, й примовляв так само розчулено:

– Дівчинка... Моя солодка дівчинка...

На його ослаблomu, але ще повному, жилавому корені теж були ослизлі червоно-руді сліди моєї місячної «цноти», я витерла їх тим же простирадлом і взяла його... ще гарячого, дуріючи від змішання чужого і власного запаху. Відчуття млосної наповненості поїняло все моє тіло, але хотілося ще і ще, все моє ество прагло вийти за власні межі, прагло доконечної нестерпності й вибуху, для якого не вистачало якоїсь краплини, і коли я відчула піднебінням, як збільшується і тужавіє твердь, то заскімила від насолоди, а потім завила, як сука, а тоді... ось вона, та доконечна наповненість, коли чужа, найпотаємніша жага нестримно тече в тебе і ти, нарешті, виходиш із своїх берегів з несамовитим, уже потойбічним криком. Утім, усе це тодішні, ще підліткові рефлексії, коли звичайнісіньку статеву сверблячку хотілося виправдати самою природою, а не культом чоловічого перламутрового... ребра, з якого одного разу ти випадково вискочила на цей світ.

Соромно зізнатись, але того майстра, того непоказного чоловічка, що зробив мені шість фотографій «три на чотири», я майже не обдурила – тоді я справді вперше відчула себе жінкою і навіть через роки, коли розгортала свій паспорт, із маленького фото загадково дивилася та «солодка дівчинка» і, здавалось, ось-ось мені підморгне.

З

Надвечір зіпсувалася погода: подув холодний північний вітер, потім припустив дрібний, уже осінній дощ.

Нестор приїхав пізно; як завжди, не в гуморі, і від того, що намагався це приховати, мав іще жалюгідніший вигляд. Я навіть не хотіла йому казати про візит голомозих, та зрештою вирішила, що так буде краще.

– Я знаю, – сказав він. – Вони знайшли мене й там... Але то все пусте. Сьогодні я хочу з тобою посидіти. Ти заслужила, правда ж? – Обличчя в нього було худе, й усмішка теж видавалася худою.

– Ти про що?

– Він розповів, як ти його відшила. А тут якраз пішов дощ. Уявляєш, як бідолаха перелякався? Я ж був без парасолі й міг прихопити нежить, – Нестор вимушено засміявся.

Потім виклав з пакета літрову пляшку мартіні, пляшку віскі і стільки наїдків, що я була певна: знов перехопив у когось сотню баксів.

– Сьогодні гуляємо, – сказав він. – Я розтоплю камін.

– А що, є причина?

– І не одна. По-перше, я застрахував своє життя на таку круглу суму, що сам здивувався, як багато коштує.

– Ти здурів, – сказала я. – Чи ти... чи ти справді думаєш, що все так серйозно?

– Ні, я думаю про тебе. І хочу випити з тобою без будь-якої причини. Хоча, крім того, що я вже сказав, є ще одна нагода. Сьогодні я отримав дуже солідне замовлення. Лишилося дістати матеріал.

Ну от, знову борги, подумала я.

Він перевдягнувся, заніс дров і розпалив у холі камін. Зробив мені коктейль, а собі націдив склянку віскі без льоду й потяг його майже до дна. Утім, випити Нестор умів.

– Іванько вечеряв? – спитав він.

– Так, і Трезор теж.

Колись Нестор привіз їх додому обох разом. Ще як тільки ми переїхали в цей будинок, він вирішив одразу завести собаку й побачив у райцентрі на автостанції карлика, який продавав цуценя – покруч вівчарки з якимось шолудивим Рябком. Коли вже сторгувалися, карлик зненацька сказав: «А Іванька візьміть безплатно. Кращого сторожа вам не знайти!» – «Якого Іванька?» – не зрозумів Нестор. «Оцього, – карлик тицьнув себе пальцем у груди. – Іванькові не треба платити, Іванько, як і пес, служитиме вам тільки за харчі».

Напевне, через оту чудну умову Нестор ніколи не забував запитати, чи вечеряв Іванько, чи не голодний Трезор.

Ми сиділи біля вогню, мене оповивав легенький хміль, огортало тепло, що сходило від каміна, а в роті перекочувалася маслинова кісточка, мов лісовий горішок, і я згадувала, як тоді, уперше, до нас завітав отець Серафим – не висвячувати оселю, а «на риболовлю», – як ми втрюх сиділи біля багаття, щоправда, не тут, а над річкою, і отець Серафим, випивши чарку й запаливши «Кемел», сказав, що немає людей без гріха, але для того й існує таїна покаяння, щоб кожен міг висповідатися, тобто розповісти перед священиком Богові про свої недобрі вчинки, бо тільки так можна сподіватися на їх відпущення. І тоді я запитала в нього, авжеж, запитала саме тоді, коли Нестор десь відійшов на хвилину, – а перед ким ви сповідаєтесь, отче? – І він відповів: хотів би перед тобою, мій ангеле, – і я відчула таке збудження, що запаморочилося в голові, а коли він сказав, що проведе мене в царські ворота, куди іншим заходити зась, ледве стримала стогін, бо царські ворота мені ввижались... чорною ширмою, за якою тебе жде таїна... таїна сповіді... я вже чула про це від одного чоловіка, чие лице давно стерлося з пам'яті, а чорна ширма лишилася. І таїна... й ангел... І те, що нас ніхто й ніде не жде, але ми про це ще не знаємо.

Коли в пляшці зосталося майже на дні, Нестор подивився на мене «чоловічим» поглядом, спитав ненав'язливо:

– Ти сьогодні... як?

– Кепсько, – сказала я. – Голова поболює. Ці візити... Чи це від випитого, чи на зміну погоди.

Якби я знала, що станеться потім, я б йому не відмовила, а так він одразу змінився з лиця й ні сіло ні впало сказав:

– Мабуть, піду кину сіті.

– Знайшов час! – я ледве не похлинулася маслиновою кісточкою. – Уже за північ. Та й поглянь, що надворі робиться.

– У тому-то й річ, – сказав він. – Саме за такої негоди гуляє хижак. – І швидко почав збиратися.

– Ти п'яний, – намагалася його напоумити.

– Зате не причепиться нежитьь.

– Човен протікає.

– Є гумові чоботи.

Невдовзі він уже був у повному рибальському екіпіруванні – гумові ботфорти, брезентові штани, зелена плямиста ватянка з каптуром.

– Тоді і я з тобою.

– Не треба, – сказав він. – Лягай відпочивати. Я швидко.

– Ні, я сяду на весла. Хіба мені вперше?

Я справді не раз допомагала йому закидати сіті, бо самому це робити дуже незручно, тим більше вночі й на вітрі. Однак раніше я розважалася тим удень чи при місяці тихої ночі, а тут було не до забавки. Нестор опинався, не хотів, щоб я з ним ішла, – він таки розізлився на мене за «головний біль», та поки шукав ліхтарика, те, се, я вже також була в коротеньких гумовичках-калюжниках, вовняних колготах, теплому светрі, а поверх усього накинула червоного дощовика з гостроверхим, як у ката, капюшоном. Дрібна мжичка затарабанила об той каптур, мов об дашок, проте вітер жбурнув і в лице холодною мрякою; нічка була така, що навіть Трезора не добудишся, і даремно Нестор так нищечком заходив до флігеля, де лежали сіті й де ночував наш сторож Іванько, – карлик завжди спав на дощ як убитий.

Нестор виніс із флігеля дві слюдяні торби з сітками, і ми рушили до річки, до свого причалу, який, вважай, був частиною нашого обійстя – тут, біля води, стояла під розлогими вербами альтанка, тут був наш невеличкий пляж, і мангал, де ми полюбляли смажити шашлики, і легкий дерев'яний човен – його ми припинали до старої верби, намотуючи ланцюг на стовбур, ніколи не брали на

замок і навіть весла завжди залишали в кочетах. Там, де закінчувалося подвір'я, відразу ж за парканом, починався обрив, тому до річки вели вимощені цеглою сходи, а далі був рівенький берег, наш майже приватний бережок, куди ніхто чужий не потикав носа.

Тепер тут стояла така темрява, що кишеньковий ліхтарик пробивав її на крок-другий (либонь, через дощ), його світло в'язло в п'яті широкою жовтою плямою, проте не це мене тоді непокоїло – на своєму березі ми могли походжати із зав'язаними очима; непокоїв вітруган, що хижо завивав у верховітті дерев і зривав ще й не пожовкле вербове листя (кілька листочків прилипло до мого червоного плаща), гнав таку шумовиту хвилю, що край води утворилася смуга збитої піни. Та хвиля виштовхала човен на мокрий пісок, разом із дощем залила його до половини водою, і я ще раз спробувала вмовити Нестора облишити цю дурну забаганку, але він затявся: дві поразки поспіль для нього було забагато. Дістав з-під корми коряк і, поки не вичерпав воду до дна, не розігнувся. Потім кинув у човен торби із сітками, зіштовхнув його з мілини, передав мені ліхтарика.

Він сам сів за весла. Та я навряд чи й змогла б попливти проти такої хвилі, це вже там, пізніше, ми поміняємося місцями, коли достатньо буде тримати човен за вітром, лише пригальмовуючи.

Важко сказати, скільки ми відпливли від берега, нічна річка скрадає відстані (а тут ще ця сльотава п'ятьма), однак я попросила:

– Годі, отут і кидай!

– Ні, – сказав він, – до русла ще далеко.

– Ти бачиш, де те русло?

– Вимкни ліхтарика, ти засліплюєш мені очі.

Я вимкнула ліхтарик, стало справді трохи видніше, розсунулася та чорна непроглядна завіса, яка при скупому світлі обступає тебе вночі, проте бачила тільки смоляні хвилі при самому човні та ще темне погруддя Нестора, що за кожним помахом весел то віддалявся від мене, то наближався, мов тінь.

– Ми скоро будемо на тому березі, – сказала я, хоча знала, що до того берега ще ген як далеко (річка тут завширшки з півкілометра), то лиш супроти хвилі виникала омана, що ми швидко пливемо.

– Ти можеш хоч тут потерпіти? – спитав він сердито, і мені вчувся в тому не стільки сьогохвилинний докір, скільки непристойний натяк на щось зовсім інше.

Нарешті він зупинився, розвернув човна носом до берега, і ми швидко помінялися місцями – я сіла на весла, а Нестор, узявши слюдяну торбу, навколішки став на корму і рвучко, нервово почав вибирати сітку й кидати її у воду. Човен так швидко зносило, що мені довелося ще й підгрібати проти вітру кормою. А потім усе відбулось, як у страхітливому сні...

Тепер уже ніхто не скаже чому – чи в нього заплуталася сіть, чи, може, вона зачепилася за корч, яких чимало було під руслом, чи просто з хмільної необачності, але Нестор раптом підвівся на повен зріст, шпарко розвів руками, ніби розпростер заплутану сіть ушир, і так гойднув човном, що втратив рівновагу. Він змахнув руками тепер уже вгору, впівоберта повернувся до мене і, перш ніж я зрозуміла, що відбувається, й інстинктивно подалася до нього, хапаючись за повітря, – Нестор навзник шубовснув у воду. Падаючи, він несамохіть з усіх сил штовхнув корму, і, поки я знов намацувала весла, поки за них ухопилася, хвиля розвернула наш човник бортом до себе й погнала, як шкаралупу, до берега, чимдалі від того місця, де Нестор упав у воду. Власне, у тій мокрій розгойданій темряві я вже й не змогла б зорієнтуватися, де те місце, але вітер доніс його моторошний крик – якийсь крихкий, розпорошений: «А-а-аста-а-а-а!..» – чи то він кликав мене на ім'я, чи гукав «стань!», не знаю, але я сліпма повеслувала в той бік, задки, кормою вперед, вглядаючись у чорну діру ночі і власного жаху, який додавав мені сили та відбирав тяму, – одне весло вискочило з кочета, і поки я наосліп вставляла його назад, човен знову віднесло далі до берега.

«А-а-аста-а-а-а!..» – чи знов почула той крик, чи тільки здалося, та я відкинула з голови капюшон і теж закричала щосили: «Не-е-е-стор!» – і потім ще повторювала його ім'я, сподіваючись, що він десь озветься, що він десь тримається на воді, адже вмів добре плавати, тільки яке вже там плавання, коли на тобі гумові чоботи й ватянка, що каменем тягнуть униз... його вже немає... та я гукала й гукала, веслючи без передиху, аж поки викричала всі сили, і тут раптом побачила, що човен мій прибило до берега, а я загібаю веслами мокрий пісок...

«А-а-аста-а-а-а!...»

Мені вже ввижалося.

Це був кінець.

Я згадала про ліхтарик і хотіла його засвітити, як маячок, але він лежав із розбитим скельцем на дні човна. Зайва, уже непотрібна річ.

Мене облягла порожнеча. Тихе, глухе безгоміння. Вітер затих у верховітті дерев, чорна хвиля безгучно накочувалась на берег, дощ перейшов у німу мокву.

І враз я здригнулася.

Хтось легенько торкнувся мого обличчя.

Хто це?

Вербовий листочок прилип до щоки.

І тут я почула, як страшно вие Трезор.

4

А далі почало відбуватися щось неймовірне.

Вранці я подзвонила в районний відділ міліції ближнього містечка і сказала, що втопився мій чоловік. Як? Просто. Вночі, на риболовлі. Так, як топляться щороку сотні людей. Ні, не в компанії, сам. Так, водолази потрібні. Приїжджайте.

Ох, ці дурні запитання. Щоб їх було менше, я не сказала, що все сталося на моїх очах. Повелася, звичайно, безглуздо і згодом про це пошкодую, але вранці... можна було зрозуміти мій стан. За всю ніч не стулила очей, та це була

найдрібніша абищиця порівняно з тим, що зі мною коїлося...

Подзвонивши в міліцію, я ще раз вийшла до річки. Дощ перестав, проте було вітряно й холодно. Біля альтанки сидів, повісивши свою велику, як у коня, голову, Іванько. Після того як я йому сказала, що Нестор втопився, він онімів і весь час чипів на березі.

А потім почалося... Спершу прикотив на драному «москвичеві» старший уповноважений відділку карного розшуку Притула. Голова кругла, під циркуль, ніс чобітком, а стільки зарозумілості, що лише люечки не вистачає. Дістав із дерматинової течки кілька аркушів рудого паперу, авторучку, заряджену синім чорнилом (я думала, що таких уже давно немає), і звелів мені написати заяву з поясненням того, що сталося.

- Навіщо? - не втямила я.

- Як навіщо? - не зрозумів і він.

- Чоловік утопився, що ж тут писати?

- Втопився? Гм... Ще невідомо.

- Ви знущаетесь? - подивилась я в його безбарвні очиці. - Він уночі поплив рибалити... а потім до берега вітер пригнав порожнього човна. Ні, я більше не маю сил про це говорити.

- Усе це так, Анастасіє... Михайлівно, - співчутливо погодився опер. - Однак для нас тут існує, як той казав, визначена процедура. Поки немає тіла... до річки, водолази зараз приїдуть... ми взагалі не можемо говорити про загибель як таку. Це - перше. І друге: якщо вони його знайдуть, то все одно доведеться з'ясувати, за яких обставин загинула людина. Чи це нещасний випадок, чи...

- Що? - гостро спитала я.

- Ну, ніхто ж не бачив, що там скоїлося. Тобто ми з вами не бачили. То чому ж ви думаєте, що сталося саме це? - Притула пильно подивився на мене, і його безбарвні, водяві очиці загострилися хитринкою.

– Я вже пояснювала.

– Так, а ви не думали над тим, що у вашого чоловіка могли бути недруги, вороги?.. Що хтось міг бажати йому смерті? Ні? А нічна річка, скажу я вам, – це ідеальне місце для... ідеального вбивства. – Він ледве не потер долоньками, такий був задоволений своєю вишуканою фразою, та враз спохопився. – Але ми з вами, Анастасіє Михайлівно, далеко зайшли, пробачте. Може, ваш чоловік живий-здоровий. Всяке могло трапитися, тут діло непевне. Може, човник прибився до одного берега, а він – до іншого.

– Мені не до жартів, – сказала я.

– А я не жартую, боронь Боже! Я вас заспокоюю.

– Дякую, нехай би так і було, як ви кажете... Але хто впливе у ботфортах і ватянці?

– Так, це майже неможливо, – погодився Притула. – Позаторік саме так утопився найкращий плавець нашої рятувальної станції Кость Дудник. Теж рибалив уночі там-таки біля рятувальної станції на міському пляжі й не повернувся. Коли його знайшли скоцюрбленого під водою, то один чобіт був наполовину стягнутий з ноги. Мокрого чобота й так важко зняти, а то, уявіть собі, під водою, в паніці. Однак у житті, як той казав, всяке трапляється. Буває, що чоловік і сам... з мосту та в воду. – Притула знов загострив на мене сонливі очиці.

– Ви хочете сказати...

– Не будемо гадати, Анастасіє Михайлівно. Ви напишіть те, що я вам сказав, а потім, якщо не заперечуєте, пройдемо до річки. Якраз і водолази над'їдуть. Ви ж приблизно знаєте, де він ставив сітки?

– Приблизно, – сказала я. – Навпроти нас. Біля русла. Але я б не хотіла... дивитись, коли...

– Розумію.

– Там стоїть човен на березі... Вітер дув прямо з того боку. Думаю, що навпроти човна й треба шукати. Ближче до русла.

– Логічно, – сказав Притула. – А після того, як човна прибило до берега, його ніхто не чіпав?

– Ні, а навіщо?

– Ну, мало чого. Випливати, хоч одним оком глянути зверху.

– Страшно. Ви не уявляєте, як це все страшно, – сказала я.

– А цей... карлик?

– Він такий боягуз.

Коли я закінчила писати пояснювальну заяву, Притула уважно переглянув обидва аркуші й сховав їх у течку.

Загавкав Трезор. Ми вийшли надвір. Я знала, хто мав приїхати, та коли побачила в одного з чоловіків акваланг, мені зробилось недобре. Жовті балони різонули по живому – це був ще один зримий, матеріальний доказ того, що сталося. Доказ, який до фізичного болю загострював усвідомлення: нема...

Я, мабуть, так зблідла, що це помітив Притула.

– Вам погано, Анастасіє Михайлівно? Тоді залишайтеся вдома, краще приляжте. Якщо буде потрібно, вас покличуть.

– Вам усе покаже Іванько, – спроквола мовила я. – Він там, біля річки...

Я зайшла в дім і лягла на дивані в холі.

Мене морозило. Навіть од вичахлого каміна тягло холодом.

Я загорнулася в плед, заплющила очі... І знов побачила його. Не вуж – то змії виповз учора з моєї сумки, змії-спокусник, диявол, перед яким не встояти жінці, як не встояла вона перед ним ще на початку світу. Бо побачила, що дереводобре на їжу, і принадне для очей... і взяла з нього плоду та й з'їла...

А все почалося з того телефонного дзвінка. Я ще не донесла слухавку до вуха, та вже відчула, хто дзвонить. Зумисне не подала жодного звуку, чекала, поки обізвуться по той бік дроту, проте він також мовчав. Ми мовчали отак кілька хвилин, і від слухавки струмувало таке тепло, що лоскотом пробирало все тіло, той лоскіт клубочком збирався десь у пониззі живота і вібрував там сласною нестерпучістю.

- Тобі добре? – спитав він.

- Та-а-ак, отче.

- Тоді торкнися себе... де тобі найкраще.

Я послухалась, і пальцями пробіг трем.

- Що ти чуеш?

- Те-е-бе, – застогнала я.

- Як ти мене чуеш?

- Глибоко. Ще... ще...

Сласний лоскіт переріс у гострий свербіж до знемоги... і ось той клубок, що всотав у себе кожен мій нерв унизу живота, здригнувся від останнього спазму, і його полоснуло гостре, як полум'я, лезо, – його розітнув полум'яний меч, що Господь поставив його разом із Херувимом біля входу до раю, щоб той меч, обертаючись, стеріг дорогу до дерева життя.

- Я грішниця, отче.

- У тілі гріха немає, – сказав він. – Весь гріх у душі, якій підкоряється тіло.

– Я грішниця, грішниця... – повторювала я, і не знаю, що приємнішим було мені в цих словах: чи легкий присмак самокатування, чи те, що я не свята.

– Для того церква й запровадила таїнство сповіді, себто покаяння, щоб ми спокутували гріхи. Я завжди готовий тобі прислужитися...

Він несподівано поклав слухавку.

А через день подзвонив знову.

– Ти готова?

– Не зовсім.

– Чому? Може, тобі привезти «Канон покаянний»?

– Що це?

– Молитви для тих, хто сповідається.

– Ні, отче, – я могла називати його просто Сергієм, але звертання «отче» посилювало приємне хвилювання. – Треба ще днів два зачекати. Я... я розбила носа.

На якусь хвилю у слухавці запала пауза, потім він сказав незворушно:

– Я лікую ще й не таке.

– Накладанням рук? – спитала я.

– Ти смієшся?

– Ні, я так хочу.

– Тоді так і буде. Післязавтра зможеш?

– Що у нас післязавтра? – спитала я. – Середа. Це не дванадесятий день? – мені кортіло його ще трошки подразнити.

– Ти не вгадала, – холодно сказав він. – Саме тому я прийматиму тебе лиш одну. Заїду о дванадцятій... Де краще почекати?

Я пояснила, де в нашому лісі наїжджені глухі путівці.

А в середу перебрала увесь свій верхній і нижній гардероб, перш ніж прикинути, у що зодягтись. Отак завжди: що більше в тебе ганчір'я, то важче на чомусь зупинитись, щоб виглядати по-людському. А ще коли виряджаєшся до церкви... Зрештою я одягла чорну вечірню сукню, хоч надворі стояв ласкавий червневий полудень. Ніжний китайський шовк злегенька просвічувався, але трусики теж були чорні, до того ж трохи вище від них увагу відволікав ефектний шкіряний пасок, – округлий, з блискіткою, він нагадував змію і так, як змія, оповивав мій стан.

Я сказала Іванькові, що мені треба в містечко, а сама пішла не на трасу, де можна було зловити попутку, а до ґрунтового путівця, наїждженого рибалками через сосняк аж до річки, і невдовзі побачила його сірий «опель».

Він відчинив дверцята, не виходячи з машини, – косичка, теніска, джинси, – та коли я сіла поруч, отець Серафим галантно, так, як і вперше, взяв мою руку, але притулився губами не до зап'ястя, а до кінчиків пальців. Потім узяв вказівний окремо і поцілував його в пучку.

– Це той? – спитав загадково.

– Котрий? – не зрозуміла я.

– Ти все забула, – він запалив свій «Кемел», зітхнув димом і ввімкнув передачу. – Ти забула нашу телефонну розмову.

– І впала у ваших очах?

– Так, упала з неба, – сказав він. – Судячи з твоїх кіс – із самого сонця.

Я цей комплімент оцінила і щиро віддячила:

- Ні, отче, я нічого не забула. Тепер я вірю, що ви й на відстані можете розбудити камінь.

- Ти не схожа на камінь.

- Схожа, - сказала я. - На той камінь, що так повільно летить угору, але швидко падає вниз.

Він подивився на мене з награною підозрою.

- Ти де навчалася?

- Я? В академії мистецтв.

- Видно, - сказав він. - Ти що, художник?

- Ні, у мене немає професії, - відверто зізналась я. - Закінчила мистецтвознавчий факультет, який дає позірні знання й сяку-таку ерудицію, та не дає спеціальності.

- Навіщо ж туди вступала?

- Дурна була. А чоловік улаштував, бо мав там багато друзів.

Я не сказала, що Нестор обрав академію, аби й там тримати мене на очах, а щодо професії, то я йому, власне, такою й була потрібна. Домашньою.

До Гострої Могили було кілометрів десять, і незабаром ми в'їхали в село, де за широким вигоном, окупованим гусьми й індіками, виднів храм Івана Богослова. Того святого, котрий запевняє нас у своєму Об'явленні, що з небес на землю скинутий був змій великий, вуж стародавній, що зветься дияволі сатана, що зводить усесвіт, і скинутий він був додолу, а з ним і його ангели були скинуті. А коли змій побачив, що додолу він скинутий, то став переслідувати жінку...

Чи так, отче?

Це була скромна церковиця, що й справді стояла на дубових палях, – із перечорнілого дерева, занедбана тими часами, коли тут гніздилася колгоспна комора, і лиш новий хрест сяяв на ній під червневим полудневим сонцем, бо старий був зірваний ще до того, коли тут почали зберігати збіжжя, а новий аж горів під сонцем, і ось до цього храму вже заходить жінка із сонця, як каже Іван Богослов у своєму Об’явленні, тобто жінка, зодягнена в сонце, і сам священник відчиняє перед нею церковну браму, заводить її – ні, не в притвор, де мусять стояти грішники й оглашенні, – а веде на середину храму, відтак проводжає до іконостаса, який відгороджує від усіх парафіян вівтаря, святая святих, ховає від них Царство Небесне, бо ще в четвертому столітті святий Василь Великий сказав, що натовп богомольців заважає священнослужителям зосередитися під час творення таїнств, тож треба їх якось відгородити від вівтаря, – міркував святий Василь Великий і наказав напнути між середньою частиною храму і вівтарем завісу, тобто протягти... ширму, авжеж... звичайнісіньку чорну ширму, за якою завжди приховується таїна, і через півтори тисячі років навіть фотомайстри користуватимуться такою ширмою, але зараз не про них мова, зараз мова про іконостас, який згодом замінив чорну завісу і в якому є Царські Ворота, що ведуть у Царство Небесне, тобто до вівтаря, до святая святих, куди заходити всім суворо наказано, окрім священнослужителів. І ось він переді мною, цей іконостас з неодмінним Деїсусом-молінням, на якому зображено Спасителя з Його Матінкою та Івана Хрестителя, що вкляк перед ними, але мені досить одного погляду, щоб завважити: цю сцену найвищого моління зовсім недавно намазав якийсь місцевий маляр-самоук, коли безбожники раптом усі, як один, стали глибоковірними і мушили спішно поновлювати з колгоспної комори церкву, – тому на десниці Спасителя великий палець стулений пучкою не з підмізним, а із середнім перстом, ніби Всевишній зібрався дати комусь добрячого щигля. Але суть не в тому, я тільки хочу сказати, що саме під цією десницею священник проводить крізь Царські Ворота жінку із сонця, проводить її так урочисто, як колись первосвященик провів маленьку Діву Марію до святая святих, куди й сам не мав права заходити більше як раз на рік; він проводжає її до вівтаря, де сховані од людського ока престол і жертвник; він, як дикий язичник, бере цю жінку, цю грішницю, за її шовкові півкулі, що сходяться в гаряче сонячне коло, й садовить на престол, де за спинку слугує мені бронзовий семисвічник, а потім не витримує і широко, але ніжно цілує мене у відкритий рот.

– Перевдягніться, отче, – кажу я.

– Заплющ очі.

– Тут і так морок.

Однак я слухняно примружую повіки й крізь віі бачу, як він поверх теніски й джинсів зодягає світлий підризник, а потім розшитий золотом фелон. Мені подобається, як отець Серафим по-чоловічому розпускає волосся і натягує на голову не буденну шапочку-скуф'ю, а високу оксамитову камилавку.

– Уже можна дивитися?

– Ні, потерпи.

Авжеж, він ще накидає на себе епитрахиль – широку і довгу стрічку, що звисає у нього з плечей по обидва боки, – без епитрахилі священик не береться до жодного дійства.

Потім він підходить до різьбленого столика-тумби, що, власне, і є жертovníком, – на ньому стоїть темна срібна чаша на високій ніжці, такий же срібний ківшик, вазочка-дискос і гарнюня фігурна лжеця – ложечка... Він відчиняє в жертovníку дверцята, дістає звідти синю, як сапфір, карафку, тоді наливає темного трунку в чашу і в ківшик. Бере в одну руку чашу, у другу лжецю і підходить до мене.

– Відкрий ротик.

– А очі? – питаю я.

– Вони в тебе й не закривалися, – каже він і, набравши у лжецю напою, пропихає мені його в рот, як маленькій дитині ліки.

Я довго тримаю той трунок між язиком і піднебінням, вслухаюся в смак, що схожий на присолений мед і трохи відгонить чи то сирими грибами, чи... спер... мою першу лжецю причастя я ковтаю без найменшої огиди й тільки потім питаю:

– Що це?

– Кров кажана, – каже він.

Проте й після цього я зовсім не бриджусь і слухняно відкриваю рот, коли він підносить до моїх вуст другу лжецю.

- Ще...

- Подобається? – він вкладає в мою руку чашу, а сам відходить до жертovníка, бере ківшика й теж відпиває невеличкий ковток.

- Чому кажана? – питаю.

- Бо нам потрібні крила, щоб перелетіти ніч. Його кров запалить нашу з тобою кров.

Зненацька я вся зіщулююся. Лівобіч від мене в мороці ризниці спалахують два гострі вогники. Очі... щура? Нічого так не боюся, як цієї пацючній та її бридкого писку. Видно, звикло жирувати в коморі – тепер скаженіє у церкві від голоду. Я ще не перевела подиху, як щось загриміло в жертovníку, і він затремтів.

- Не бійся, там умонтовано холодильник, – сказав він. – А ти що подумала?

Вогники тим часом погасли.

- Тут водяться щури?

- Ні, звідки ти взяла?

- Мабуть, мені привиділось.

- Можливо. Але зі мною ти не повинна нічого боятися.

Він підходить до мене, схиляється, знов цілує короткими дотиками, але широко й спрагло, наче ловить губами дощові краплі, відтак кінчиком язика шукає вологу в моєму роті. Йому бракує того липкого нектару, що ще дужче роз'ятрює ненасить, він знімає з мене зміїний пасок, накладає руки на мої стегна, і вони, його руки, налиті магнетичним теплом, підіймаються вгору разом із чорним шовком, разом із моїм ліфом, і, зрозумівши його, я нахилиюся так, що одна моя

грудь верхівкою опускається в чашу, а друга у ківшик, і потім він припадає до моїх сосків, спиваючи з них присолений мед, що пахне спер... спершу грибами, тоді моїм тілом і молоком, якого ніколи не носила в собі, та ось воно струменіє в нього, бо чого ж так болісно набубнявіли мої майже дівочі дієчки, а на коричневих кружалах напнулися жили.

Однак йому мало й мало, він накладає руки на мій стан, вони поволі опускаються вниз, і трусики під його тремтливими долонями, скручуючись у змійку, лоскітно повзуть стегнами до колін, потім нижче й нижче; він бере ківшик і проливає тоненьку цівку в рівчачок між моїми грудьми – таку холодну, що, поки вона стікає животом у мое пониззя, я здригаюсь, тамуючи зойки, та він уже спиває, спиває ту цівку, ловить її губами від початку до краю, переймає язиком уже там, у моєму осерді, на вістрі мого блаженства... і тоді настає та ніч, у якій я більше нічого не бачу, тільки чую шелест невидимих крил – не кажана й не ангела, то мої власні крила несуть мене крізь безмежну ніч відстані й часу до початку світу, бо я опиняюся в залитому сонцем едемським саду, та я ще не є собою, я тільки часточка чоловіка, його ребро, яке ХТОСЬ виймає з тіла й робить із нього мене, щоб потім я, чоловічиця, повсякчас прагла злиття з отим тілом, тож не моя вина в тім нестримнім бажанні, гріх оселено в мені від самого початку, і ось я, гола-голісінька, походжаю в райським саду з чоловіком, не бачачи його нагоди, аж поки на підмогу мені не приходить змій-анциболот.

То не яблуня була, то було фігове дерево, смоківниця, з якої я скуштувала плоду і дала йому, чоловікові, а коли ми прозріли, то побачили свою наготу і схвилювалися дуже, та ще більшим було хвилювання, коли ми робили собі опояски з лапатоного смоківного листя й чіпляли їх одне одному на стегна, аби затулити те, що уздріли, – ставали по черзі на коліна, дивуючись, чому ми такі різні, і там-таки, під тим деревом посеред саду, під смоківницею, зляглися в єдине тіло, я, чоловічиця, стала плоттю від плоті чоловіка, як і замислено було НИМ від самого початку.

І коли я знемогла, то знову запала ніч, яка поволі розсіялася до церковного мороку. Я лежала горілиць біля престолу, наді мною горів семисвічник, і в його відблисках мінилося обличчя не чоловіка, якому я ладнала смоківний опоясок, а того, хто спокусив мене з'їсти плід смоківниці.

– Що ти зробив зі мною? – спитала я знесиленим голосом.

– А що? – химерна посмішка затанцювала у відсвітах семисвічника.

– Я побувала в раю.

– Хіба це погано, мій ангеле?

– Ти дав мені наркотик?

– Ні, щось краще. Фільтр.

– Що це?

– Отрута, – він глухо засміявся.

– Ти чаклун?

– Ні. Щоб збудити дику божевільну пристрасть, чаклуни порушують душевну рівновагу. Після того настає порожнеча, спустошення. А я... Що ти зараз відчуваєш?

– Дивне наповнення в тілі. Ніби я... вагітна.

– Не бійся, я берегтиму тебе, – він дістав десь із-під фелона сигарету і припалив од свічки.

Вагітність мені не загрожувала, але я чомусь пригадала ту жінку, яка народила чорта. З ріжками і ратичками.

– А ти священик-самоправець, – сказала я.

– Хай буде так, – погодився він. – А що в цьому поганого? Думаєш, ми чинимо зло? Навіть якби це було так... то в кожних ліках є частка отрути. Добро само виробляє зло, бо без нього воно не існує. Так світло творить тінь, якої ніколи б не було без сонця.

Він опустився долі мене, і я затяглася його сигаретою. З думки не йшов отой знагла народжений чортик, який уявлявся мені не таким страшним, як його малюють. Я б його виносила залюбки. Зрештою, чим він гірший за шмаркатих

людинят, які брешуть, крадуть, жеруть як не в себе, смердять, не люблять ні ближнього, ні далекого... Якби він погодився мені служити, я нізащо його не спалила б. Лячно, звичайно, проте як же цікаво і грішно.

- Отче, а сповідь? - спохопилася я.

- Ти пречиста, - сказав він. - За тебе я б запродав свою душу самому...

Мені здалося, що в ризниці знов блимнули вогники.

- Не треба.

- Дай... - він кинув недопалок у срібний ківшик. - Дай я оближу твого «носика».

...Коли ми вийшли надвір, то від церкви Івана Богослова і від її осяйного хреста на землю вже падала довга тінь.

5

-Його не знайшли, - Притула винувато переминався з ноги на ногу біля каміна. - Двое водолазів обстежили все дно навпроти вашого будинку, але... знайшли тільки одну сітку-сороківку. Цей... Іванько, здається? - каже, що ваша. І більше жодного сліду.

- Їм тільки раків збирати, - злостиво сказала я.

- Яких раків?

- Тих, що вони мішками тягають із річки. На продаж. Колись і біля нас один такий виринув у водолазному костюмі. Я спершу перелякалася, думала - крокодил. Тоді дивлюся, а в нього лантух із раками.

- Ну, навіщо ж ви так, Анастасіє Михайлівно? Хлопці працювали, як той казав, на совість. Все одно їм шукати, поки не знайдуть. Завтра підсилимо команду,

і якщо... – він зам'явся.

– Що? – спитала я.

– Якщо ваш чоловік загинув, то його неодмінно знайдуть, а якщо... – він знов затнувся, втупився своїми сонними очищами в камін, наче хотів щось винишпорити в давно пригаслому попелі, і я чомусь подумала, що цей повільнюх страждає запорами. – А якщо не знайдуть, доведеться розробляти інші версії.

– Наприклад?

– Наприклад, самогубство. В такому разі ваш чоловік міг вийти з човна і зробити це де завгодно. Про вбивство я вже казав. Є ще варіанти, про які говорити рано. Почекаємо результатів завтрашніх пошуків. А тим часом подумайте... Може, щось пригадаєте, може, щось помітили за ним... незвичне.

Від цієї помисливості мені стало маркітно. Здавалося, Притула не лише снував загадкові підозри у своїй кругленькій, як кавун, голівці, але й знав щось таке, у що не хотів мене втаємничувати. Невідомо, скільки б він ще огинався біля каміна, та я стомилась від власної чемності.

– Свої версії будуйте без мене, – сказала я. – Це ваша робота. А тут горе, та й годі.

– Справді... Пробачте.

Притула був такий спантеличений, що, вийшовши з веранди, витев об припоріжний килимок ноги, ніби ще тільки збирався зайти в дім. На нього навіть Трезор не загавкав.

Сів у свій драний «москвичик» – і за ним тільки знялася хмарка чорного диму.

Я зайшла в дім, коли в холі вже розривався телефон.

– Добридень, Серафимо.

– День поганий, – сказала я. – Мені не до жартів, Сергію, – чомусь вихопилося його мирське ім'я.

– Щось сталося?

– Сталось. – І я сказала йому про нещастя.

Вражений, він довго мовчав.

– Я можу чимось допомогти?

– Поки що ні. Дякую.

Я чомусь знов згадала вужа, якого вчора принесла з лісу.

– Тримайся, – мовив отець Серафим. – Можливо, це якесь непорозуміння. Може, він живий і це лише злий жарт. Дай, Боже, щоб так і було. Я молитимуся за нього як за живого. І за тебе також...

– Дякую.

– Ти теж помолися на ніч. Прочитай вечірню молитву.

– Я знаю тільки «Отче наш».

– Тоді повторюй за мною... Господи Боже наш...

– Господи Боже наш, – покірно і щиро читала я за ним вечірню молитву, – все, в чому я згрішила в цей день, – словом, ділом, помислом, Ти, як милостивий і людинолюбний, прости мені; мирний і супокійний сон дай мені; пошли Ангела Твого Хранителя, що захищає та оберігає мене від усякого лиха. Ти – Хранитель душі й тіла мого; і я посилаю славу Тобі, Отцю, і Синові, і Святому Духу, нині, і вічно, і повсякчас.

– Амінь.

– Амінь, – прошепотіла я і поволі поклала слухавку, в якій ще бринів його голос.

Однак тієї ночі Хранитель душі й тіла мого не послав мені спокійного сну. До жалобного настрою додалося примхливе почуття сумніву: чому вони всі заспокоюють мене, що лиха могло не статися? Адже все так очевидно: до берега прибило порожній човен, у якому темної вітряної ночі рибалка вплив на річку. А вони ніби змовились. Окрім слідчого Притули та отця Серафима, навіть Іванько стояв на своєму. Коли я покликкала його вечеряти (карлик так і не полишав берега), він сказав, що сам варитиме юшку біля річки і виглядатиме Нестора... Баба з воза, роздратовано подумала я. Якби ще й Трезора навчити варити собі юшку.

Ну, хай би вже цей провінційний опер Притула будував свої недолугі версії, йому не диво, а ці й собі туди ж. Утім, до Притули я також була упереджена. Бо коли і в наступні два дні підсилена команда водолазів кілька разів прочесала всю акваторію навпроти нашого будинку і не знайшла тіла, його запитання вже не видавалися такими безглуздими, а мій сумнів – примарним. Хоч, може, й навпаки – тепер він, цей сумнів, і був моєю постійною примарою.

– Можливо, тіло віднесла підводна течія, – казав Притула. – Тоді залишається чекати, поки воно спливе саме і хтось випадково на нього натрапить. Але й чекати просто так ми не маємо права. Скажіть, будь ласка, Анастасіє Михайлівно, ви подумали над тим, про що я вас просив?

Ми знов сиділи з ним у холі, і Притула так само з цікавістю розглядав купку попелу в каміні, придивлявся до металевої коцюбки, наче сподівався закітити на ній сліди крові.

– Так, – сказала я йому на догоду. – Але нічого особливого пригадати не можу.

– Тоді давайте перейдемо до традиційних запитань. Чи були у вашого чоловіка вороги? Аж такі, щоб одважитись...

– Вороги, суперники, коханки... так? – зіронізувала я. – Хочете погрябатися в чужому лайні? Вам це подобається?

– Якраз у лайні найчастіше й сховані всі розгадки, – задоволено сказав він, ніскілечки не ображаючись. – І то в прямому розумінні цього слова, Анастасіє

Михайлівно.

Я бридливо поморщилась.

– Так-так, у лайні, – він з такою насолодою повторив це слово, затримуючи його на язиці, наче переді мною сидів не старший уповноважений карного розшуку, а жук-гнойовик. – Хочете приклад?

Я стонула плечима, але Притула сприйняв це як згоду.

– Будь ласка. Нещодавно в одного нашого фермера вкрали найкращого барана. Та ви його, мабуть, знаєте...

– Кого – барана?

– Та ні, фермера, звичайно, – він чи пропустив шпильку повз вуха, чи пробачив як мою недоумкуватість.

– Звідки ж мені його знати?

– Його господарство тут від вас недалеко, відразу за лісом. А баранця... баранця вже немає. Пішов, як той казав, на шашлик. Так от, коли фермер звернувся до нас, щоб знайшли злодіїв...

– Хіба карний розшук займається баранами? – здивувалась я.

– Іноді... – нарешті знітився Притула. – Тоді я відразу гайнув до лісу. Барана, певна річ, живим не застав, ну, і злодіїв уже й слід прохолов. Тобто багаття вже вичахло, але бачу з кісток, що таки ж барана тут засмажили. – Він знов подивився на попіл у каміні, наче підозрював, що й там можуть бути пригрябані баранячі кісточки. – Ага, думаю, раз іли-пили, то й наслідили...

– І ви знайшли там недопалок від сигарети, а по ньому й самого злодія? – здогадалася я.

– Е-е-е, ні, Анастасіє Михайлівно, – від утіхи він знов ледь не потер долоньками. – То тільки в кінах злочинців ловлять через недокурки та загублені гудзики.

А в житті все інакше, в житті треба порпатися, як ви кажете, в лайні. Тож я обстежив там усю місцевість, заглянув під кожен кущик, і на тобі, маеш – воно, стерво, нажерлося свіжини і, звісно ж, купу, пробачте, наклало. А біля купи, як і годиться, ще й папірець лежить – підтерлося, значить.

Я знов зморщила носа, але цікавість таки взяла гору:

– І що?

– А що, інший погидував би, звичайно, ті, що збирають недокурки й гудзики, обминули б десятою дорогою, а я – ні. Ну, туалетного паперу там же не було, дістало з кишені, що під руку втрапило... Придивляюся ближче, а там щось пописано. Тут уже гріх, як той казав, не розгорнути й не прочитати. І знаєте, що то було? Ніколи не вгадаєте. Квитанція з ателье ремонту взуття. А на ній і прізвище, і домашня адреса злодюги, і не треба тобі ніяких відбитків пальців.

Його очиці світилися втіхою, кирпатий ніс задерся ще дужче й нагадував дводірчатого гудзика – речовий доказ професійної самовпевненості. Та раптом, зустрівшись із його поглядом, я майже фізично відчула, як мене кольнули два шильця, що загострилися на самісінькому споді його водявих очей.

Він, цей колький погляд, якимось зовсім не приставав до тієї пришелепкуватої пригоди, яку щойно переповів Притула, і тепер мені здавалося, що розповів він її не з доброго дива, не для розваги й тим більше не для похвали власної глупоти.

– То на чому ми зупинилися, Анастасіє Михайлівно?

– На баранах.

– Ні, я запитував, чи були у вашого чоловіка вороги.

– У кого їх немає? Може, у вас? Той, що здав драні черевики в ателье, перший вас порішив би.

– Отож і я про те саме. Хоча, за логікою подій, нам треба починати з іншої версії. Це, звісно, справа делікатна, але обов'язок примушує мене запитати: в яких стосунках перебували ви зі своїм чоловіком?

– Ви хочете сказати, що його могла вбити я?

– Зовсім ні, я ж не дарма кажу про іншу версію. Якщо, наприклад, жінка живе з чоловіком, як собака з котом, то цей, вибачте, кіт сам може зійти з двору та ще й так, щоб потім сучечка не дуже з того раділа. Ви розумієте, що я маю на увазі? Імітацію загибелі.

– Ми не жили, як собака з котом. Нестор мене дуже любив, – сказала я з викликом, прощаючи йому «сучечку», яка не те що не вколола мене, а радше потішила. Я навіть граційно закинула ногу на ногу, високо оголюючи стегна і демонструючи йому принади, за які мене можна було не лише любити, а й за продати душу самому дияволу чи, скажімо, кинутися з мосту у воду.

Притула ніяково завовтузився в кріслі і, звичайно ж, сховав свої очі в камін. Металева коцюбка була йому значно миліша.

– Там, де велика любов, якраз і розгоряються найбільші трагедії, – сказав він.

– Ми не були Ромео і Джульєттою. Ми були нормальним сучасним подружжям. І не любили гратися в піжмурки.

– То, може, у нього були причини переховуватися від когось іншого? От він і вигадав собі таку втечу.

– Від кого? – спитала я.

– Ну, всяке буває. Ваш чоловік займався бізнесом...

– Який там бізнес, так, одна назва.

– І все одно могли бути конкуренти, конфлікти. Зрештою, борги, – вліпив у самісіньке око Притула.

– Знаєте, я в його справи якимось чином не втручалась. І Нестор мене оберігав од зайвих клопотів і хвилювань. Він був...

– Але фірма «Плутон» зареєстрована на ваше ім'я, Анастасіє Михайлівно, – перебив мене Притула.

– Чиста формальність, – сказала я, завваживши, що він знає про нас набагато більше, ніж мені здавалося. – Я придумала цю назву і стала, так би мовити, хрещеною мамою.

– До речі, чому «Плутон»? – поцікавився він.

– Ви ж знаєте, чим займалася фірма. А Плутон – це той же Аїд, бог підземного світу, володар царства тіней померлих. Тільки Аїд звучить похмуро, а Плутон – ні. Плутон означає «багатий», він володіє величезними підземними скарбами й людськими душами.

– Зрозуміло, – зітхнув Притула. – Облиште, як той казав, усяку надію ті, хто входить сюди... Здається, такий був напис біля входу до того царства?

– У Данте – так. Ви згадали цю крилату фразу тому, що фірма на міліні?

– Я не знаю стану вашого бізнесу, Анастасіє Михайлівно. Але якщо справа дійшла до банкрутства, то в таких випадках можна припускати й суїцид. І то не лише від безвиході. Колись навіть високі компартійні секретарі, спіймані на казнокрадстві, кінчали життя самогубством. Ви думаете, від ганьби? Ні, тільки для того, щоб справа не дійшла до конфіскації награваного. Щоб усе залишити, як той казав, своїм вишкребкам. І якщо ви кажете, що чоловік вас дуже любив, то міг...

Господи, в які нетрі заліз цей жучок-гноймовик! І все тільки через те, що я, дурепа, з самого початку не розповіла, як усе відбулося на моїх очах. А тепер задкувати було вже пізно.

– Зрозумійте мене правильно, – сказав він, – те, що чоловік утопився, як ви вважаєте, з необачності, знімає з мене всі клопоти. Та я хочу допомогти вам, Анастасіє Михайлівно, щось мене тут непокоїть. Не хочу вас залякувати, але якщо фірма, а тепер і все майно належить тільки вам, то цілком можливо...

Зненацька задзвонив телефон, ми обое завмерли і насторожено подивились одне на одного.

Я підвелась і взяла слухавку.

- Не знайшли? - спитав він.

- Ні.

- От бач, може, не все так погано. Молімо Господа Бога і сподіваймося на краще.

- Вибач...те, у мене тут люди.

- Я передзвоню, - сказав він і поклав слухавку.

Притула невимушено порпався очима в попелі, та я була певна, що зараз він проміняв би його разом з коцюбкою на те, щоб дізнатися, хто дзвонив. Однак я йому не лишила такого шансу, бо, сівши у крісло, відразу перепитала:

- Цілком можливо - що?

- Що для вас також існує загроза.

- Не думаю, - сказала я. - Ви перебільшуєте наші статки. Мені здається, ви взагалі все перебільшуєте.

- Можливо, - погодився він і підвівся. - Але це мій метод, Анастасіє Михайлівно.

- Усе перебільшувати?

- Нічого не применшувати, - сказав він. - Люди цього не люблять, але я такий. Ось недавно мене шпетило начальство за звіт про одне вбивство. Їм, бачте, не сподобалася моя точність у висловах. Я написав, що коли зайшов до кімнати, то побачив на підлозі труп. А над ним сиділа трупова жінка і гірко плакала.

Добре, що я не мала сил сміятись, а то пирснула б йому прямо в лице.

- І що ж їм тут не сподобалося? - серйозно спитала я.

– А мій принцип абсолютно нічого не применшувати і, як той казав, не прикрашати. Може, це комусь і смішно, Анастасіє Михайлівно, але вся суть у тому, що саме ця жінка зробила свого чоловіка трупом. А я це довів. І через те мав, як той казав, повне моральне право так написати. Ви мене розумієте?

Ні, я мало що розуміла в його логіці, окрім того, що Притула і цю свою баечку підвів до якогось лукавого натяку. Він порився у своїй дерматиновій течці і подав мені дешевеньку візитівку, зроблену майже з такого ж паперу, на якому друкують квитанції для ательє з ремонту взуття.

– Як будуть для мене новини – подзвоните. Ви ще не в тому стані, хай воно трохи вляжеться. Хоча схоже, що правда за вами. Одну сітку він усе-таки закинув. Сороківку. А навіщо ж самогубцеві риба? Небіжчикові вона, як той казав, непотрібна, правда ж?

Я, здається, вперше побачила на його обличчі посмішку. Вона теж була мляво-біда, але якось дивно, по-лисячому загострювала його круглий писок.

Притула пішов, а та посмішка так і лишилася біля мене, зосталась, як привид, як примара мого сумніву, що дедалі гострішав, міцнів і прагнув уже якихось виразніших, майже матеріальних обрисів. Я також мало вірила в підводні течії нашої тихої річки, які так швидко могли віднести тіло невідь-куди.

То що ж відбувається?

Виходить, Нестор справді міг впливати. Неймовірно, але такий варіант тепер уже припустимий. Тоді чому ж він не повернувся додому?.. А може, він десь зовсім близько? Від цієї наглої думки мені стало моторошно.

Я дістала з холодильника ледь почату пляшку мартіні, привезену Нестором того вечора, і коли наливала вино, шийка пляшки дрібно зацокотіла об склянку. Руки мої трусилися.

Чому? Навіщо? Для чого це йому?

Може, він вистежив мене з отцем Серафимом і вирішив отак помститися? Навряд чи... Я нічого такого за ним не помітила. До того ж він тієї ночі хотів зі мною

близькості. Втім, це ще не доказ. І все-таки...

Ні, я швидше повірю у версію Притули. Щоб спекатися кредиторів, які справді могли відібрати в нас усе разом з оцим будинком, щоб зберегти все це для мене, він вирішив... що?

Піти з життя?

Чи зімітувати власну загибель для голомозих, які останнім часом переймали його на кожному кроці? Але в такому разі Нестор мусив мене попередити, він не мав права лишити мене саму в такому страшному невіданні-незнатті.

Літрова пляшка мартіні спорожніла до половини, та я не відчула ні тепла, ні хмелю.

У будь-якому разі це схоже на помсту. Якщо він, звичайно, живий. На відплату... мені особисто. Ось тобі й велика любов. Так, саме велика, бо тільки вона, невгамовна і хвороблива, виходячи за власні межі, переростає в ненависть.

Не вірю, не хочу вірити.

Я ще відпила з півсклянки, та в голові паморочилося зовсім не від мартіні.

Жінка!!!

Чому я ніколи не думала, що в нього також може з'явитись інша жінка? Яка навіть могла народити йому дитину... Що може робити чоловік цілими днями на фірмі, якої вже практично немає? Чому я й гадки не припускала, що рано чи пізно йому зустрінеться така ж молоденька самочка, котра питиме з ним шампанське по крапельці, їстиме ресторанний рис по одній зернині, щоб розтягти випадкову зустріч?..

А потім розкине свої голодні ноженята хоч у машині, хоч на холодній підлозі майстерні, де симпатичний скульптор (уже не вельми молодий, але якраз із тією першою сивиною, від якої всцикаються німфетки, готові зняти перед ним свої заяложені трусики хоч у майстерні, хоч на стадіоні, хоч на цвинтарі), так от, цей симпатичний скульптор не те, що мусить, а просто за покликанням зобов'язаний

тебе роздягнути й зліпити з твоєї натури чергову Венеру, атож, оту знамениту суку, що на її честь усі любовні хвороби називають венеричними, а тоді він ще матиме обов'язок закохатися в тебе, бо він Пігмаліон, а ти його Галатея, прошу не плутати дружину скульптора Пігмаліона з тією іншою Галатеєю, яка просила богиню Лето обернути дівчинку на хлопчика, хоч тебе, малолітко, і це ще чекає, – так зліпив тебе Всемогутній Скульптор із чоловічого ребра, щоб ти, чоловічиця, змогла звідати всіх насолод. Що ж, звідуй, мені не шкода, але я просто мушу про все знати, бо інакше збожеволію від цього незнаття-невідання.

Я, либонь, таки вже сп'яніла, тому що, розпалена фантазіями, нараз підвелася і знайшла свого старого записника, яким не користувалася вже давненько. Тільки б за цей час не змінився номер його мобільника, надійно зашифрований мною на кількох сторінках.

Зібравшись із розвихреними думками, я без вагань набрала той номер.

– Слухаю вас, – почувся сухий, але пружний голос, і я впізнала його відразу.

– Привіт, це я.

– Настася... Мені не сниться?

– А що, буває?

– Часто, – сказав він. – І не тільки уві сні.

– Що саме? Як я хотіла тебе застрелити?

Він ураз охолов.

– Не троюдь мою душу. Я знаю, що ти просто так ніколи не подзвонила б. Кажі, що за діло?

– Мокре, – сказала я.

– Дитино, ти п'яна? Досі в тебе було мокро лише в одному місці.

– Так, Горю, я п'яна. Але не настільки, щоб сповідатися по телефону. Мені треба тебе побачити.

6

Наступного дня я начистила пір'ячко, розпушила хвоста й вивела з гаража нашого чорного «форда». На ньому, власне, їздив Нестор, але оформлений він був на мене. Я дуже рідко виїжджала сама й тому щоразу, сідаючи за кермо, почувалася ученицею, особливо на вулицях Києва, де вже навіть міліція не зважає на перевищення швидкості, де всі кудись поспішають, хоч їх давно ніхто й ніде не жде, але вони, бідолахи, досі про це не знають.

Утім, я завжди, поки доїжджала до міста, встигала набрати форму і досить впевнено вливалася в хаотичний потік машин. Не забути б лишень по дорозі заправитися, бо Нестор, як завжди, пригнав авто майже з порожнім баком.

– Що сказати, коли вас питатимуть? – поцікавився Іванько, відчиняючи мені ворота.

– Скажеш, пішла гулять, – весело порадила я в передчутті швидкості.

– Пішла чи поїхала?

– Полетіла! Скажеш, сіла на мітлу й полетіла.

Я різко взяла з місця і бачила в дзеркалі заднього огляду, що карлик ще довго не зачиняв воріт, переварюючи мою відьмацьку витівку.

Але я вже думала про Горю. Григорія Семеновича Сіренка. Скромного нардепа, який ніколи не пхався на екран телевізора, і я лиш недавно дізналась, як далеко він пішов.

Сліпий випадок звів нас ще в ті часи, коли Горя був директором невеличкого київського стадіону, а я – зеленою студенткою академії мистецтв, і, хоч мала вже паспорт, Нестор за ручку водив мене, свою Галатею, до академії, як до дитячого

садка, під пересміхи однокурсників.

Однак сліпому випадку було потрібно, щоб ми з Нестором жили на той час у своїй ще першій київській квартирі, якраз поблизу того стадіончика, що наштовхнув мене на думку щоранку вдосконалювати своє тіло на його біговій доріжці. Нестор був обома руками «за», він любив моє довершене тіло, але ніколи не міг і подумати, що нормальні люди можуть займатися любовощами о сьомій ранку на стадіоні. Для нього це все одно, що вдосвіта дудлити натщесерце горілку або їсти мед черпаком, посипаючи його цукром. Тож я щоранку без його опіки бігла на стадіон у спортивному костюмі, а там знімала його, залишаючись у короткій маечці та тісненьких сліпах, і знов бігла уже по колу, по колу, по колу, аж поки не добігла до чоловіка, що сидів, як пес, біля мого верхнього одягу з метровою трояндою і ловив тонкими ніздрями пахощі не ружі, як він потім сказав, а тієї світанкової квітки, заради якої він ось уже тиждень приїздить на роботу мало не до схід сонця.

– Мене звати Григорієм. А для найближчих друзів я Горя.

– А як мені вас називати? – спитала я.

Він зрозумів, що «світанкова квіточка» подала йому надію.

– Як тобі ляже на душу.

Мені подобалося його тонке, трошки хиже обличчя, подобалася тугом'яза статура, хоча був не атлетом, – колишній чемпіон Союзу зі стрільби з пістолета, тепер він став тренером, тож може й мене навчити влучати в самісіньке яблучко, ось же і тир тут у підвалі.

Коханець з нього виявився так собі, мені вистачало Горі на один подих (я скидала це на жагучу пристрасть, яка так часто підводить тих, хто найдужче нас жадає), проте вабив романтичний присмак вранішніх зустрічей, притягував прохолодний морок підвального тиру, де ми злягалися за бар'єром, як за таємничою ширмою, а потім я справді смалила з пістолета по мішенях, щоправда, не в «яблучко», а в «молоко».

Одного разу в мене вселився якийсь біс, і я, порушуючи елементарні норми безпеки, жартома навела заряджений пістолет на нього, але Горя не повів

і бровою.

– Стріляй...

Мене з голови до п'ят пойняло несамовите збудження.

– Ну?.. Сміливіше!

Чи то від недавнього невдоволення, чи, може, заворожена магнетизмом смертоносної зброї, але я мовби здуріла. Трішки відвівши дуло убік, різко натисла на спуск. Той постріл пролунав для мене устократ гучніше за інші. Не знаю, де пролетіла куля, але він і тоді навіть не кліпнув, на тонкому лиці не зворухнувся жоден нерв, хоч воно видавалось іще хижішим.

– Пробач. Горю, пробач, – я швидко підійшла до нього й поцілувала в холодні губи.

– За що? – спитав він. – За те, що ти не вбила мене?

– Дурний жарт... Тільки дуже сильний чоловік здатний на таку витримку й ризик, – задля власного виправдання я вдалася до найхитрішого компліменту, який діє на всіх чоловіків безвідмовно.

– Це робиться не так. Хочеш покажу?

У нього десь знайшлося яблуко. Справжнє. Велике, червоне. І, відійшовши кроків на п'ять, він поставив його собі на голову.

– Ні, – сказала я.

– То, може, поміняємося місцями?

– Давай.

І лише тоді, коли він сам поставив мені на голову яблуко і відійшов на десять кроків, зробилося страшно.

Він підвів пістолет у витягнутій руці на рівень очей і прицілився. Здавалося, чорна цівка дивиться мені прямо в лоб. Я мимоволі заплющила очі.

- Ні, не так, - сказав він.

Я полегшено розтулила повіки.

- Роздягнися, - попросив він, хоч на мені була тільки та сама коротенька, вище пупика, маечка і... вже тільки спідні трусики.

Я взяла яблуко, щоб не впало, і зняла з себе все.

- Ось тепер ти справжнісінька Єва.

Він підійшов до мене, сам примостив яблуко на маківці голови і знову відміряв десять кроків. А потім... я ще не встигла набратися нового страху, як він швидко скинув руку догори й вистрелив. Мені здавалося, що яблуко так і лишилося в мене на голові, хоч воно розлетілося на шматки. Але зверху щось тисло і тисло, я не витримала, опустилася на коліна, а тоді лягла горілиць і заплакала.

Він схилився наді мною, та замість того, щоб втішити, взяв різко і грубо, як останню лярву, і тоді я - о диво! - вперше відчула себе його ребром, вперше відчула з ним цілковите злиття - гостре й тривале.

Він це зрозумів. А трохи згодом сказав:

- Дарма ти не вбила мене. Ти навіть не уявляєш, скільки б тобі за це заплатили.

Я тоді змовчала. Приголомшена небезпечною і такою несподівано солодкою грою, зовсім не зважила на його слова. Не надала їм значення. І тільки пізніше спитала:

- Тобі доводилося стріляти в людину?

- А ти як думаєш? - він так подивився на мене, що я все зрозуміла. Зрозуміла і більше ніколи не поверталася до тієї розмови.

Наша ранкова стрілянина вщухла ще до того, як вона розпочалася в поліському кар'єрі, бо справи «Плутона» круто пішли вгору й ми купили нову розкішну квартиру на Солом'янці з єдиним недоліком – далеченько від стадіону.

Він не шукав мене, не домагався, хоч, я знала, міг знайти під землею, навіть у царстві Аїда. І за це я була йому вдячна.

Уже аж тоді, коли ми перебралися на природу і Нестор пригасив свою чоловічу пильність (чи саме життя її пригасило), я поїхала до Києва в нотаріальну контору, і там, на вулиці Коцюбинського, зустріла його.

Він саме вийшов із шестисотого «мерса», із задніх дверей, які притримував безший охоронець, і ми вмить упізнали одне одного. Коли він мене побачив, його обличчя стало майже таким, як тоді, під дулом мого пістолета, проте я знала, що може приховуватися за тією незворушністю.

– Настася...

Ми стримано привіталися й відійшли трохи далі від «мерса».

Безший бурмило й собі рушив було вслід за нами, але враз зупинився – бос тільки повернув руку долонею назад.

– Як ти? – спитав він.

– Живу.

– Гарна. Тяжко гарна. Тільки трошки бліда. Таким жінкам блідість, звичайно, до лиця, але... Тебе ніхто не ображає?

– Ні, – сказала я.

– Не сприйми це за нав'язливість, але я хочу, щоб ти знала... Якщо тебе хтось образить чи тобі потрібна буде моя допомога, то я завжди до твоїх послуг.

– Дякую.

Він дістав зі спідньої кишені сірого піджака портмоне, видобув з нього візитну картку і від руки дописав на ній номер мобільного телефону.

– Ти все зрозуміла?

– Так, дякую.

– Ти зобов’язана бути щасливою, – сказав він і поволі пішов до машини.

До нотаріальної контори не завернув. Напевно, він туди й не збирався заходити, а зупинив авто, помітивши мене з вікна.

Що мені подобалося в цьому чоловікові, то це те, що він ніколи нікуди не поспішав. Можливо, знав, що його ніхто ніде не жде, що без кожного з нас, як без того Гриця, вода освятиться.

Я поглянула на його візитівку й аж рота роззявила.

Григорій Семенович Сіренко. Народний депутат України, президент благодійного фонду «Дитяче серце».

Ну, звичайно, такі люди не їздять по нотаріальних конторах. До таких людей нотаріус приїжджає сам.

Шкода, подумала я, що доведеться викинути таку класну візитну картку. Однак номер, виведений від руки, я занотувала у свій записник і, як виявилось, даремно.

7

На першій же автозаправці праворуч по трасі я залила повен бак бензину, і мій «фордик» аж пожвавішав, – встроми йому ще мітлу в глушник, то здійметься й полетить. Я щедро додала газу.

Вересень цього року видався напрочуд теплим, і хоча на осичках обабіч дороги подекуди вже червоніло листя, а в лісі достигли лісові горішки, – довкола ще стояло, вважай, перезріле літо. Ото лиш тієї ночі в цей вересень вдерлася на короткий час сльотава вітряна осінь, щоб остаточно перекинути догори дном нашого з Нестором човника, який і без того тримався на плаву вже з останніх сил.

Відтоді та ніч для мене не кінчалася, спершу ніч жаху, а потім ніч дикої невідомості, моторошного невідання-незнаття, яке також переросло в страх, хай інакший, ліплений з іншого тіста, але, можливо, ще більший за перший.

Що з Нестором? Його немає, і він є. Навіть на кермі цього автомобіля я ще відчуваю доторки його жорстких, мов камінь, рук, що ствердли від того ж каменю, з яким він мав справу до скону (до скону?..), ось у міні-багажничку лежить його полегшене «Марльборо» (сидів уже на міліні, а марку тримав до кінця... до кінця?), і я, хоч давно намагаюсь утримуватися від шкідливих звичок, дістаю сигарету, припалюю від автоприкурювача і, як то завжди буває після тривалої перерви, відразу відчуваю легке запаморочення.

Якщо він пішов від мене отак, то... з Богом, але як мені далі бути в цьому незнатті-невіданні? Наче підвісили тебе до сухої гілляки, а зашморг ніяк не затягнеться. Ще добре, що мала обачність, дещо припасла, заощадила в ті часи, коли Нестор не рахував грошей, смітив ними на всі боки, не думаючи про чорний день. Але ж він не здогадувався про мою заощадливість, то як же міг покинути мене напризволяще без роботи й грошей? Ага, того вечора він ще казав щось про страховку, тільки хто ж тобі її виплатить, якщо смерті немає... Вона є, і її немає. Сказитися можна.

Я дужче притисла акселератор, аж запищало щось у двигуні, і мені знадобилася майже хвилина, щоб зрозуміти: з машиною все гаразд – то в тому ж міні-багажничку, захаращеному аудіокасетами та всякою всячиною, подавав сигнали Несторів «стільник». Я в'їхала в зону мобільного покриття. Комусь дуже потрібний був мій чоловік, бо мобільник не вгавав, я взяла його і, ввімкнувши зв'язок, піднесла до вуха.

– Де ти пропав?! – не дочекавшись відгуку, спитав жіночий голос не так стривожено, як нахабно. – Я вже не знаю, що й думати.

Мені видався знайомим цей голос, і дуже-дуже захотілося послати її туди, куди такі цяці ходять постійно і залюбки, хоч ображаються, коли їх туди посилають. Утім, починати з цього в моєму становищі було б легковажно, і я сказала колишній своїй партнерці:

– Аніто, це Настя.

Їй надовго заціпило. Трохи повагавшись, я все-таки вирішила її приголомшити.

– Нестора більше нема.

– Як... нема?

– Отак. Він загинув, – сказала я і відімкнула зв'язок.

Тепер і ти помучся, лярво.

А ось тобі й стольний град. Якщо не потраплю в затор, то ще встигну зазирнути до «Плутона»... чи, певніше сказати, вже просто до майстерні. А раптом...

Я відносно швидко доїхала до Солом'янки, завернула на Батиеву гору і невдовзі припаркувалася на подвір'ї старої порохнявої споруди. Якщо в ній і було щось добротне, то хіба що просторе напівпідвальне приміщення, давно приватизоване Нестором під скульпторську робітню.

Ключі від важких металевих дверей лежали в тому ж міні-багажничку, обидва замки піддалися мені на диво легко, і я переступила поріг майстерні, до якої колись уперше зайшла також немов до храму, під німими поглядами багатьох-багатьох облич – бронзових, кам'яних, глиняних, мармурових, мідно-зелених... та згодом тут з'явилося найбільше голівок моїх – голівок, торсів, грудей, сідниць, стегон... Він, якби міг, то й живу мене поставив би отут поруч з холодними подобама, в оцьому мертвому царстві Плутона, і замикав би сімома замками, ще й написав би на панцерних дверях... як там казав Притула чи Данте: облиште всяку надію ті, хто входить сюди.

Тепер тут було зовсім інакше. Попід стінами й на полицях ще сиротливо тулилися окремі скульптурні роботи, але чолову площу займали громіздкі каменорізні

і шліфувальні верстати, похмурі брили чорного габро, які, здавалося, лежать уже на могилах, зосталося тільки вирізьбити епітафії, хоча б оту фразу Притули і Данте – епітафію самому Аїду-Плутону. Облиште всяку надію!..

Далі, за робітнею, була ще одна затишна кімнатка для відпочинку, я її теж обдивилася, проте нічого підозрілого не помітила, нічого такого, що могло бодай натякнути на те, що сталося. Так, на столику біля дивана стояла порожня пляшка з-під коньяку (погана звичка залишати порожній посуд на столі), так, попільничка, переповнена недопалками, але на жодному з них не видно слідів губної помади. То тільки в кінах, сказав би Притула, на місці злочину валяються недопалки в губній помаді, а поруч, відповідно, гудзики від ширіньки, а в житті – ні, в житті хоч-не-хоч мусиш бабратися в лайні, однак я пташка трошки іншого польоту, тож вирішила не ритися навіть у шафі з ганчір'ям, тільки ще раз усе окинула оком і, навіть трохи розчарована тим, що не знайшла жіночого сліду, подалася до виходу, але в останній момент, уже за порогом, мій погляд спіткнувся об те, за що мусив би зачепитись на самому початку...

Це був дрібний аркушик паперу, складений учетверо, завбільшки з сірникову коробку, який лежав біля входу в майстерню, – очевидно, його встромили у двері, і, відмикаючи їх, я не помітила, як він випав. Тепер же не те що впав у око – він просто примагнітив мене лихим віщуванням.

Я підняла його, розгорнула й довго вчитувалася в єдиний рядок комп'ютерного тексту.

«Від нас не сховаєшся. Останній строк – 18 вересня».

Та ніч була з вісімнадцятого на дев'ятнадцяте... Якась чортівня. Все було б абсолютно логічно, якби сталося не на моїх очах. Тоді б ця записка багато чого пояснювала. Чи, може, навіть усе. А так... чортівня, чортівня, чортівня!..

Я сіла в машину і через п'ятнадцять хвилин була вже біля оперного театру, де на верхівці фасаду транспарантна афіша сповіщала про бенефіс Марії Стеф'юк (Господи, люди ще ходять до театру, на концерти, а тут...), потім повернула на Володимирську, внутрішні двори якої кишать усілякими фірмами, конторами, офісами, притонами, власне, як і все осереддя столярного граду, окуповане переважно покидьками, і ось в одному такому дворіку притулився фонд «Дитяче серце», але не шукайте такої вивіски, зверху її немає, ви просто натискаєте

кнопочку біля дверей, які автоматично відчиняться, якщо вас тут, звичайно, чекають, а потім вас зустрине... ні, не безшия горила, вас зустрине чемно усміхнена, як казав один мій «випадковий» журналіст, племінниця Смоктуновського, чи родичка Сосюри, чи праправнучка Давида Сасунського (тепер, щоб знайти гарну роботу, бажані добрі родинно-кланові зв'язки), і вона, ця симпатична кавоварка із сором'язливими губами, проведе вас до інших дверей, де огинаються ті, що ви спершу подумали, потім на дверях до наступного коридору ви не без захоплення все-таки завважите табличку –
Благодійний

Кінець ознакомительного фрагмента.

Купити: https://tn.knigapoisk.com/ru/shklyar_vasil/krov-kazhana

Текст предоставлен ООО «ИТ»

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию: [Купити](#)